

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 489/2019
25.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, свих из ..., чији је заједнички пуномоћник Мила Михаиловић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво у Београду, ради утврђења права коришћења, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1752/2018 од 21.03.2018. године, у седници одржаној 25.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1752/2018 од 21.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 963/2016 од 26.02.2017. године, исправљеном решењем Вишег суда у Београду П 963/16 од 07.12.2017. године, у првом ставу изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца АА и ББ, којим су тражили да се утврди да, по основу одржаја, имају право коришћења половине идеалног дела катастарских парцела број ... и ... уписаних у ЗКУЛ број ... КО ..., и то тако што сваком припада по четвртина идеалног дела наведених непокретности, што је тужени дужан да призна и трпи да се тужиоци укњиже у земљишној и другим јавним књигама, а у супротном да ова пресуда служи као основ за укњижбу, као неоснован. У другом ставу изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца ВВ, ГГ и ДД, којим су тражили да се утврди да, по основу одржаја, имају право коришћења идеалне половине катастарских парцела број ... и ... уписаних у ЗКУЛ број ... КО ..., и то тако што ВВ и ГГ припада по осмина дела, а ДД четвртина дела наведених непокретности, што је тужена дужна да призна и трпи да се тужиоци укњиже у земљишној и другим јавним књигама, с тим да у супротном ова пресуда служи као основ за укњижбу, као неоснован. У трећем ставу изреке, одбачена је тужба у делу којим су тужиоци тражили да се утврди да тужена, на основу одржаја, има право коришћења катастарске парцеле број ... уписане у ЗКУЛ број ... КО У четвртном ставу изреке није дозвољено објективно преиначење тужбе, поднеском од 15.08.2014. године.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1752/2018 од 21.03.2018. године, у првом ставу изреке, укинута је првостепена пресуда у другом ставу изреке и одбачена тужба тужилаца у делу којим су тражили да се утврди да ВВ, ГГ и ДД, по основу одржаја, имају право коришћења половине идеалног дела катастарских парцела број ... и ... уписаних у ЗКУЛ број ... КО ..., и то тако што ВВ и ГГ припада по осмина дела, а ДД четвртина дела наведених непокретности, што је тужена дужна да призна и трпи да се тужиоци укњиже у земљишној и другим јавним књигама, с тим да у супротном ова пресуда служи као основ за укњижбу. У другом ставу изреке, потврђена је првостепена пресуда у првом, трећем и четвртном ставу изреке, а жалба тужилаца је у том делу одбијена као неоснована.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у овој правној ствари је тужбу, у име тужилаца ЂЂ и ЕЕ, обојице из ..., поднео Војислав Михаиловић, адвокат из ..., по пуномоћју од 26.08.1997. године којим су га ЂЂ и ЕЕ овластили за заступање. Тужба је поднета 30.07.2004. године. На рочишту од 11.10.2005. године, овај адвокат је навео да су тужиоци преминули. Утврђено је да је ЕЕ преминуо ...1998. године, а ЂЂ 2005. године. У поднеску од 13.04.2010. године су, уместо покојног ЕЕ, као тужиоци означени ЖЖ и ДД, а уместо покојног ЂЂ означени су његови правни следбеници ЗЗ, АА и ББ. У поднеску од 25.01.2012. године су, уместо покојне ЗЗ, као тужиоци означени АА и ББ. У поднеску од 04.04.2012. године су, уместо пок. ЖЖ као тужиоци означени ВВ и ГГ.

У поступку је утврђено и да су правноснажним решењем Другог општинског суда у Београду О 418/69-71 од 13.11.1984. године, за наследнике пок. ИИ из ..., преминулог 1963. године, на заоставштини коју не чине парцеле које су предмет ове парнице, оглашени ЂЂ и ЕЕ, сваки са по 1/2 идеалног дела. Правноснажним решењем Првог општинског суда у Београду О 322/06 од 28.05.2007. године, за наследнике на заоставштини пок. ЂЂ, преминулог 2005. године, оглашени су ЗЗ, АА и ББ, сваки са по 1/3 идеалног дела. Правноснажним решењем Првог основног суда у Београду О 1065/11 од 08.11.2011. године, на заоставштини пок. ЗЗ, преминуле ...2010. године, за наследнике су оглашени АА и ББ, сваки са по 1/2 идеалног дела.

Такође је утврђено да је приликом оснивања земљишних књига током 1937. године кп.бр. ... била уписана у ЗКУЛ ... КО ..., а право власништва је укњижено у корист ИИ. Решењем Другог среског суда за град Београд И 306/49 од 06.05.1949. године је ова парцела, са кућом у ул. ..., означена као кп.бр. ..., стављена под секвестар, односно принудну управу ИОНО града Београда до одузимања држављанства ИИ, са образложењем да је против ИИ покренут поступак за одузимање држављанства, пошто

се није вратио из заробљеништва. Решењем истог суда ДН 6574/55 уписано је да је кп.бр. ... настала деобом кп.бр. Решењем НОО Савски Венац 03 број 12590-1 од 05.06.1959. године, утврђено је да је 26.12.1958. године, када је ступио на снагу Закон о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, национализована и постала друштвена својина и парцела ..., чији је сопственик до тада био ИИ, па је, по основу тог решења, решењем истог суда ДН 2830/59 од 12.01.1960. године, извршена укњижба ове парцеле као парцеле у друштвеној својини, са правом коришћења у корист дотадашњег власника. Решењем НОО Савски Венац 03 број 11517-1 од 22.09.1959. године, за органа управљања на парцели општенородне имовине у улици ... и то кп.бр. ..., ради подизања стамбених зграда, одређен је Државни секретаријат за послове народне одбране, с тим да је овај секретаријат дужан да плати накнаду ранијем сопственику, уколико буде одређена посебним решењем надлежног органа, и то најмање у висини накнаде која се плаћа по основу постојећих прописа ранијем сопственику за национализовано земљиште. Решење је донето са образложењем да је Војно правобранилаштво ЈНА предложило да Државни секретаријат буде одређен за органа управљања на грађевинској парцели ... због изградње стамбених зграда за потребе ЈНА, која је, до доношења Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, била приватно власништво, па пошто је била под секвестрацијом, а боравиште земљишно-књижног власника није познато, одређен је старалац имовине, који се није противио да се стави на располагање заинтересованом инвеститору. На основу Закона о средствима у својини Републике Србије, брисана је укњижба друштвене својине, а уписано је да је у државној својини, односно да је власништво Републике Србије. Решењем ДН 14511/2002 уписане су кп.бр. ... и кп.бр. ..., настале деобом кп.бр. Кп.бр. ... и кп.бр. ... су добиле нове бројеве, односно нумерацију и то кп.бр. ... и кп.бр. ... обе у КО Кп.бр. ... је спојена са другим парцелама у кп.бр. ... и уписана у лист непокретности број ... за КО ..., а чини је земљиште под зградом и другим објектом означеним бројем 1, 2, 3, 4, 5 и 6 у улици ..., као и земљиште уз зграду и други објекат, државина Републике Србије, градско грађевинско земљиште, с тим да право коришћења имају власници посебних делова стамбене зграде стечених откупом. Кп.бр. ... је уписана у ЛН ... у КО ... и чини земљиште уз зграду и други објекат, јавна својина Републике Србије, градско грађевинско земљиште, на коме је изграђен објекат – стамбена зграда за колективно становање у ул. ..., а право коришћења имају власници посебних делова стамбене зграде стечених откупом. Упис права својине на стамбеним објектима је извршен на основу одобрења за градњу и употребу објекта.

Код таквог стања ствари правилна је одлука другостепеног суда којом је тужба одбачена у односу на правне следбенике ЕЕ преминулог 1998. године, пошто је тужба поднета након његове смрти 2004. године и правилно је примењена одредба члана 73. став 1. ЗПП, према којој странка у поступку може бити свако физичко и правно лице, дакле лице који постоји у моменту подношења тужбе.

Такође је правилан закључак, као и разлози нижестепених судова да у конкретном случају нису испуњени услови за стицање права коришћења одржајем, прописани чланом 28. Закона о основама својинскоправних односа, па је правилно одбијен тужбени захтев тужилаца АА и ББ да се утврди да су, по основу одржаја, стекли право коришћења на идеалној половини и то сваки са по 1/4 идеалних делова од кп.бр. ... и ... уписаних у ЗКУЛ ... КО ..., што би тужена била дужна да призна и трпи одговарајући упис у јавним књигама. Правилно су закључили нижестепени судови и да тужиоци немају правни интерес да тужбом траже утврђење да је тужена одржајем

стекла право коришћења кп.бр. ... уписане у ЗКУЛ ... КО ..., па је одлука о одбачају тужбе у том делу, донета правилном применом одредбе члана 188. ЗПП.

Ревизијски наводи о оспоравању одлуке да се не допушта преиначење тужбе нису од утицаја на доношење другачије одлуке, јер се овом одлуком правноснажно не окончава поступак, па се иста, на основу члана 412. став 1. ЗПП, не може оспоравати у ревизијском поступку.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије, па је нашао да су неосновани, јер наводи ревизије представљају понављање навода који су истицани и у жалби против првостепене пресуде, а које је другостепени суд правилно оценио као неосноване, дајући за ту оцену јасне и потпуне разлоге које овај суд у свему прихвата.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у изреци.

Председник већа-судија

Слађана Накић Момировић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић